

Pravčice

Kraj: Zlínský

Správní obvod: Kroměříž

Nadmořská výška: 193 m n. m.

Počet obyvatel: 711

Adresa URL: www.pravcice.cz

Okres: Kroměříž

GPS souřadnice: 49.324488N, 17.495483E

První pís. zmínka: 1261 (763 let)

PSČ: 768 24

Historie obce Pravčice

Jak napovídají archeologické nálezy, sahají dějiny Pravčic až do pravěku. Při stavbě místní prodejny v letech 1973 - 1974 zde byly totiž objeveny lužické žárové hroby, které patří do mladší doby bronzové.

Na hranici mezi katastry obce Pravčice a města Hulína byly nalezeny v roce 2007 zbytky římského krátkodobého (pochodového) tábora, který je vzácným nálezem v této oblasti. Jednoznačným důkazem římské provenience na našem území je nález předsunutého příkopu - titulu.

První písemná zmínka o obci je z roku 1261, kdy 25. května daroval král Přemysl Otakar II. olomouckému biskupovi Brunonovi ze Schauenburku za věrné služby Újezd Hulský a dědiny Praweziz, Nemeziz a Altendorf (Pravčice, Němčice a Stará Ves). Tyto dědiny se připomínají také v biskupově závěti z roku 1267.

Název Pravčice vznikl od osobního jména Právek, odvozeného od Prawcicz (r. 1320) a Prawcicz (r. 1448).

Není zcela dochováno, jak dlouho byly Pravčice při biskupství, ale ve 14. století byly od statku Kroměřížského odtrženy a některý z biskupů je učinil biskupským manstvím. Roku 1448 se Jan Kelecký pravčického manství vzdal a biskup Pavel z Miličína je udělil Ondřejovi z Chropyně. Ten je držel do roku 1456, a poté, co se ho vzdal, dal je biskup Bohuše Jiříkovi Zajíčkoví z Měrovic. Kdy byly Pravčice zbaveny závazků manských a připojeny ke statku kroměřížskému, se nedochovalo, ale v 16. století byly Pravčice zase již při biskupech.

Významným byl pro obec svobodný mlýn, který se připomíná již v letech 1320 - 1325.

V roce 1594 si poddaní z Pravčic stěžovali, že jim zadržováním vody vzniká škoda.

V roce 1654 jednal biskupský administrátor s mlynářem, aby mlýn prodal panství kroměřížskému, ale k dohodě nedošlo.

V první polovině 18. století držel mlýn Mikuláš Czukr. V roce 1750 se mlýna ujal jeho syn František Czukr, po jeho smrti v roce 1787 mlýn připadl na syna Jana. Jan směl vést přes panskou Hrubou louku mlýnskou strouhu a postavit přes ni mostek. Za to však musel odvádět poplatky. Czukrové drželi mlýn až do konce 19. století, kdy byl prodán arcibiskupovi Theodoru Kohnovi, aby byl spojen se statkem arcibiskupským. V roce 2003 byl objekt mlýna z velké části odstraněn a zbytek mlýnského náhonu zasypan. V areálu mlýna zbyly pouze stáje, seník a obytná část hlaní budovy.

Základní kámen mlýna byl ponechán a uložen při vstupu do jezdeckého areálu, který se zde nyní nachází. Poblíž lze dohledat i staré mlýnské kameny z objektu mlýna prapůvodního, v minulosti zničeného požárem.

V roce 1921 objevil tehdejší arcibiskupský knihovník a archivář Antonín Breitenbacher v průchodě arcibiskupského domu (tzv. princova domu) v Kroměříži kámen s vytesaným reliéfem vnitřního

zařízení mlýna Jana Czukra; pod reliéfem byl vytesán nějaký nápis, který však byl již v té době poškozen.

Tento vzácný historický epitaf z Pravčic, který je uchováván v Arcibiskupském zámku v Kroměříži, se stal podnětem k založení Arcidiecézního muzea v Kroměříži.

Nejstarší gruntovní kniha pochází z roku 1571.

V roce 1579 celá obec vyhořela.

Již v roce 1590 bylo v dědině fojtství, fojt se jmenoval Tomáš, řezník. V roce 1596 je koupil Jan Ovesný, roku 1618 Pavel Rokyta, roku 1622 Bartoň Hrubý ze Záhlenic, roku 1643 Jan Hrubý. Na konci třicetileté války fojtství zaniklo.

Velké škody zanechala v obci třicetiletá válka, kdy v obci zůstala pouze třetina obyvatel.

V období po třicetileté válce, v roce 1665, propukl v obci druhý velký požár, při němž shořelo 19 selských stavení. V obci byla v té době velká bída.

Dne 17. listopadu 1747 zřídil kardinál Ferdinand Julius Troyer z Troyersteinu na gruntě Ondřeje Kukly dědičnou rychtu, ale pro nepřístojnosti ji záhy roku 1754 opět zrušil, donutil Kuklu, aby ji prodal Josefu Smolinkovi, peníze Kuklovi vrátil a grunt byl od té doby opět robotný.

První škola v Pravčicích vznikla již roku 1789 v malinké chaloupce o jediné světnici.

V roce 1806 zřídila obec školní budovu z obecní pastoušky u kapličky sv. Anny na Žabárně.

V roce 1866 byla postavena patrová škola na návsi (dnešní budova Obecního úřadu Pravčice), která byla v roce 1881 rozšířena na dvoutrídni. V roce 1898 byla budova opravena.

Nová škola byla postavena v roce 1928 vedle kostela a svému účelu slouží do dnešních dnů. Se stavbou stávající školy bylo započato 11. července 1927 a na jaře 1928 byla stavba dokončena. Svému účelu byla budova předána v srpnu 1928.

V roce 1944 byla v obci zřízena i škola mateřská.

V roce 1977 byla Základní devítiletá škola v Pravčicích uzavřena. V objektu školy zůstala však škola mateřská se třemi třídami. Do Mateřské školy v Pravčicích dojížděly rovněž děti ze sousedního Hulína.

V roce 1992 byla základní škola v obci obnovena.

Hřbitov byl v obci založen v roce 1897.

V roce 1899 bylo založeno Kostelní družstvo pro stavbu kostela. Začít stavět se mělo už v roce 1914, osloven byl kroměřížský architekt R. Sprindrich. Plány však zhatila 1. světová válka. Kostel měl být ve srovnání s tím současným prostornější a slohově bohatší.

